GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḑI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 29. *Joi 7 (19) Februariu* 1885.

Braşovŭ, 6 (18) Februariu 1885.

In ḑilele aceste şi-a serbatŭ ministrulŭ-preşedinte austriacŭ, comitele Taaffe, nunta sa de argintŭ. Cu acésta ocasiune d-lŭ Taaffe a primitŭ, cum amŭ fostŭ încunosciinţaţĭ prin telegrafŭ, şi visita Maiestăţii Sale Impĕratului şi a prinţului de corónă.

Nu suntemŭ obicĭnuiţĭ de a pune preţŭ mare pe formalităţĭ şi dacă vomŭ avé în vedere că Majestatea Sa a copilăritŭ împreună cu comitele Taaffe nu vomŭ aflá nimicŭ estraordinarŭ în înalta visită cu care l'a onoratŭ la o serbătóre atâtŭ de însemnată în viaţa sa conjugală. Dar împrejurările actuale interióre ale monarchiei facŭ ca visita monarchului, la care s'a adausŭ şi aceea a prinţului de corónă şi a archiducilorŭ, sĕ aibă şi o însemnătate politică.

Distincţiunea ce i se făcŭ comitelui Taaffe din partea întregei familie împĕrătescĭ este tocmai în momentele de faţă, când, în urma votului camerei deputaţilorŭ asupra legei de timbre, Nemţii centraliştĭ începură din nou a preḑice căderea cabinetului actualŭ, unŭ semnŭ vĕditŭ că casa domnitóre are deplină încredere în şefulŭ acestui cabinetŭ.

Nu mai era de lipsă ca sĕ se asigure de cătră organele fracţiunilorŭ, ce compunŭ maioritatea în camera din Viena, că posiţiunea comitelui Taaffe nu este nicĭdecum alterată prin votulŭ asupra legei de timbre. Aḑĭ este clarŭ pentru fie-cine, care cunósce relaţiunile interióre ale acestei monarchii, că comitele Taaffe este purtătorulŭ unei politice departe bătătóre, care e abia în primele stadii ale desvoltării sale şi care are de scopŭ, ca prin consolidarea interióră pe basa împăcărei tuturorŭ popórelorŭ sĕ se asigure interesele dinastiei, sĕ se mărescă puterea şi sĕ se înalţe prestigiulŭ monarchiei în afară.

Amŭ accentuatŭ de repeţite orĭ, că chiar politica orientală de aḑi a monarchiei nóstre condiţiunéză introducerea unui sistemŭ de guvernare în întrulŭ monarchiei, prin care sĕ se pótă mulţumi tóte popórele ei, aşa că starea lorŭ politică şi socială sĕ nu mai fie unŭ obiectŭ de înspăimêntare, ci unŭ punctŭ de atracţiune pentru popórele creştine din Orientŭ.

Ómenii de statŭ din Austria s'au convinsŭ, că numai o politică amicabilă faţă cu desvoltarea popórelorŭ din monarchiă şi din Orientŭ mai póte salva interesele ameninţate ale monarchiei habsburgice. De aceea vedemŭ de vr'o doispreḑece anĭ încóce o schimbare esenţială atâtŭ în politica interióră a guvernului austriacŭ câtŭ şi în politica esterióră a guvernului comunŭ imperialŭ.

Numai o singură împrejurare ni se pare, mai alesŭ nouĕ Românilorŭ, neesplicată şi acésta este purtarea guvernului unguresců faţă cu naţionalităţile nemaghiare din Transilvania şi Ungaria.

Vedemŭ aicĭ tocmai contrarulŭ della ceea ce se practică aḑi în Austria şi cu dreptŭ întrebămŭ: cum se póte sĕ esiste o deosebire atâtŭ de mare în principiele, după carĭ se guvernéză doue state, ce sunt unite prin uniune reală şi formézá în afară o singură monarchiă?

Causa acestei stranie oposiţiunĭ o vomŭ înţelege dacă vomŭ avé în vedere următórele: Tronulŭ urmărindŭ politica sa de împăciuire a pretinsŭ şi pretinde negreşitŭ şi dela cabinetulŭ Tisza ceea ce cere dela cabinetulŭ Taaffe, ca adecă sĕ mulţuméscă pe toţĭ cetăţenii şi sĕ asigure astfelŭ liniştea şi ordinea în statŭ. Situaţiunea presentă din Transilvania şi Ungaria şi organismulŭ artificialŭ constituţiunalŭ, prin care naţionalităţile nemaghiare sunt cu totulŭ paralisate în viaţa publică, iértă d-lui Tisza de a rĕspunde Corónei: La noi tóte mergŭ în regulă, popórele sunt mulţumite, numai unii „agitatorĭ“ singuraticĭ carĭ conspiră în contra unităţii statului facŭ gură, dér avemŭ destulă putere de a nimici uneltirile lorŭ.

Acestŭ rĕspunsŭ îlŭ va puté dá cabinetulŭ Tisza Corónei până atuncĭ, până când naţionalităţile nemaghiare nu se vorŭ trezĭ din letargia lorŭ spre a reîncepe cu energiă lupta legală în contra sistemului asupritorŭ.

Au dreptate foile maghiare. A ḑice numai că eştĭ nemulţumitŭ nu e destulŭ, ci acésta trebue să-o dovedescĭ, printr'o luptă resolută în comună, în judeţŭ, în ţéră, în contra abusurilorŭ organelorŭ administrative, justiţiare şi financiare. Noi Românii amŭ pĕcătuitŭ multŭ, prin aceea, că amŭ totŭ înghiţitŭ landurĭ şi amŭ tăcutŭ.

—○—

CRONICA POLITICĂ.

De câteva ḑile se desbate în dieta din Pesta proectulŭ de lege asupra reformei camerei magnaţilorŭ. Cea mai însemnată şedinţă în acéstă privinţă a fostŭ cea dela 13 Februariu, în care discursulŭ de două ore alŭ oposiţiunalului Apponyi a produsŭ mare efectŭ asupra dietei şi a publicului. Era vorba, că óre acei membri ai viitórei camere magnate, carĭ nu se baséză nicĭ pe titlulŭ nascerei nicĭ pe alŭ oficiului, sĕ fie aleşĭ séu numiţĭ. Comitele Apponyi se declară pentru alegere din comitate, în interesulŭ micei nobilimĭ. »Bud. Tgbl.‹ ḑice, că unŭ astfelŭ de discursŭ nu s'a mai auḑitŭ în dieta ungară din timpulŭ lui Kossuth. Aplausele nu se mai sfĕrşiau, ér partida guvernamentală şedea consternată. Camera nicĭ nu mai voia sĕ audă pe Tisza vorbindŭ. Din faţa ministrului preşedinte părea ḑcă se citea téma că va fi rĕsturnatŭ. Mânile şi vocea îi tremurau. »Nu aḑi, ci mâne!« rĕsunară vocĭ, când Tisza voi sĕ rĕspundă şi camera întrégă rise. »Josŭ Tisza!« se auḑiră şi alte vocĭ. Abia putŭ în fine sĕ încépă discursulŭ şi când pomeni numele lui Apponyi, o salvă de aplause se ridică în onórea acestuia. Cu totŭ succesulŭ strălucitŭ alŭ oposiţiunii, se pare că proiectulŭ de lege alŭ reformei camerei magnaţilorŭ se va primi de maioritatea tisaistă. Nu scimŭ însĕ ce sórte va avea în camera magnaţilorŭ. Vom reveni.

*

»National-Zeitung« din Berlinŭ a primitŭ din Agram următórea corespondenţă: »Deja cu câtva timpŭ înainte »National-Zeitung« a făcutŭ propunerea, ca cancelarulŭ imperiului germanŭ sĕ înfiinţeze în Agram unŭ consulatŭ germanŭ din consideraţiune pentru interesele comerciale germane în Bosnia şi Herţegovina. Acéstă escelentă propunere a fostŭ reprodusă dĕunăḑĭ de o fóiă ruséscă ce apare în Odessa şi a aprobat'o. »Sloboda« de aci, organulŭ partidei starceviciane, reproduce după fóia rusă propunerea ḑiarului germanŭ, găsind'o de bună. Acéstă împrejurare, precum şi faptulŭ că limba germană este lăţită în Croaţia, Slavonia şi fóstele Graniţe militare; că relaţiunile politice-comerciale ale ţĕrilorŭ sudslave cătră Germania se întărescŭ totŭ mai multŭ, fiindcă aci se recunósce însĕmnătatea lorŭ, înfiinţarea unui consulatŭ germanŭ în Agramŭ, până acum celŭ mai mare şi mai inteligentŭ emporiu alŭ sudului slavicŭ, este bine venită şi dorită.«

Atâta mai lipsea, ca sĕ se amărască ḑilele celorŭ din Pesta, înfiinţându-se unŭ consulatŭ germanŭ în Agram! Cumplitŭ s'ar deochea în faţa Germaniei cei dela putere!

*

Foile autonomiste din Austria susţinŭ, că legea de timbre n'a alteratŭ nicĭdecum posiţiunea cabinetului Taaffe, nicĭ chiar a ministrului de finanţe Dunajevski. Organulŭ lui Rieger »Pokrok« scrie însĕ cu tóte acestea: »Suntemŭ convinşĭ, că guvernulŭ nu va puté sa'şĭ esecute programa cu maioritatea actuală în împrejurările actuale ce domnescŭ în sinulŭ ei. Incă dela începutulŭ erei de faţă amŭ cerutŭ o îmbunătăţire a acestorŭ împrejurărĭ şi n'amŭ ascunsŭ slăbiciunile maiorităţii. Credemŭ că şi guvernulŭ recunósce necesitatea acestei îmbunătăţirĭ şi de aceea considerămŭ întêmplarea din urmă nu ca o nenorocire, ci cu o furtună trecĕtóre, care curăţă aerulŭ, o considerămŭ ca o crisă, după care trebue neapĕratŭ sĕ urmeze o întórcere spre bine.« — Va sĕ ḑică şi Rieger sperézá că se va face o schimbare, nu însĕ în favórea centraliştilorŭ nemţĭ, ci spre întărirea partidelorŭ federalistice din Austria.

*

Ambasadorulŭ actualŭ din Constantinopole alŭ Italiei contele Corti, care a fostŭ la congresulŭ din Berlinŭ ca representantŭ alŭ Italiei, caută printr'unŭ memoriu, ca sĕ-şĭ scuze purtarea sa dela acelŭ congresŭ faţă cu compensaţiunile ce le-a aşteptatŭ Italia dela acelŭ congresŭ. Acestŭ memoriu arată pentru ce Italia n'a pronunţatŭ atuncĭ cuvêntulŭ compensaţiune, când a ocupatŭ Austria Bosnia şi Herţegovina. Causa este, că Italia a fostŭ atuncĭ jerfa grupării puterilorŭ celorŭ marĭ europene. Prinţulŭ Bismarck dorea pace şi o alianţă cu Austria. Anglia a vrutŭ sĕ jóce pe Austria în contra Rusiei şi astfelŭ Austria căpĕtă Bosnia şi Herţegovina. Francia fŭ câştigată pentru planulŭ acesta cu condiţiunea, ca sĕ o lase sĕ ocupe Tunesia în Africa. Pe Turcia o întimidă Bismarck ca sĕ nu facă oposiţiune, că de nu va fi mai rĕu de ea. Rusia acceptă bucurosŭ tóte şi în cele din urmă nicĭ Corti n'avŭ încătrău şi căută sĕ aprobeze şi elŭ tóte. De cumva ar fi făcutŭ Corti vr'o oposiţiune, atuncĭ póte Bismarck ar fi trecutŭ peste protestulŭ Italiei la ordinea ḑilei. Acuma Italia vĕḑêndu-se din tóte părţile respinsă s'a apropiatŭ de Anglia, cugetândŭ că cu ajutorulŭ ei póte sĕ capete în Africa nisce compensaţiunĭ carĭ în Europa le-a căutatŭ în deşertŭ. In modulŭ acesta a scăpatŭ Anglia din isolaţiunea, în care se afla după ultima conferinţă dela Londra care se ţinuse în cestiunea egipténă.

*

In cele din urmă a încheiatŭ şi regatulŭ Portugalia unŭ tractatŭ cu societatea africană, şi dacă actulŭ generalŭ alŭ conferinţei africane va fi gata, conferinţa se póte închide în pace şi în linişte. Nu se scie ce a îndemnatŭ pe cabinetulŭ din Lisabona în óra din urmă, ca sĕ încheiă cu societatea africană tractatulŭ. Póte fi că a contribuitŭ la acestŭ actŭ presiunea puterilorŭ séu compensaţiunile, ce i s'aŭ făcutŭ Portugaliei. Acuma după ce a subsemnatŭ şi Portugalia contractulŭ cu societatea africană s'a asiguratŭ statulŭ de pe lângă rîulŭ Congo. Póte că va fi şi acestŭ statŭ chematŭ la conferinţa din Berlin, ca sĕ i-a parte la şedinţa ultimă a conferinţii şi sĕ subsemneze actulŭ conferinţii, care reguléză afacerile africane.

*

După dorinţa generalului Wolseley se oferi prinţului egipténŭ Hassan (fratele lui Tevfik paşa) comanda peste unŭ corpŭ de cavaleriă egipténŭ pentru espediţiunea din Sudanŭ. Prinţulŭ Hassan sĕ fi pusŭ condiţiunea că sĕ fie patru mii trupe turcescĭ. Se ḑice că prinţulŭ Hassan va purtá titlulŭ de guvernatorŭ generalŭ alŭ Sudanului. Acéstă mĕsură va face o impresiune bună asupra poporaţiunii din Sudanŭ, fiindcă acésta vrea sĕ ḑică că Englesii nu voiescŭ sĕ ţină Sudanulŭ pe séma lorŭ.

—○—

SCIRILE ĐILEI.

In đilele de 13, 14, 16 şi 17 Martiu 1885 au sĕ se presinte la asentare, în localulŭ Otelului Nr. 1 de aci, tinerii comunei Braşovului din clasele de etate 1865, 1864 şi 1863 în ordinea urmĕtóre: In 13 Martiu la 9 óre a. p. se vorŭ presenta mai ântĕiu reclamanţii, carĭ nu suntŭ destoinicĭ a lucra, decidêndu-se asupra petiţiunilorŭ lorŭ, după aceea se vorŭ visita tinerii din classa I. de etate născuţĭ în 1865 şi anume după sorţĭ. In 14 Martiu la 9 óre a. p. se vorŭ înfăţişa tinerii din classa a II de etate, născuţĭ în 1864. In 16 Martiu la 9 óre a. p. se vorŭ presentá tinerii din classa III de etate, născuţĭ în 1863. In 17 Martiu la 9 óre a. p. se vorŭ presenta cei ce s'au întârđiatŭ şi streinii, pentru carĭ s'au înaintatŭ la magistratulŭ orăşenescŭ din partea deregătoriei locului lorŭ natalŭ listele de presentare. La înfăţişare sĕ fie toţĭ curaţĭ şi cu mintea luminată.

—0—

In urma unei ordinaţiunĭ a ministerului de honvedĭ se convócă la recrutarea din acestŭ anŭ şi clasa a IV de etate, adecă cei născuţĭ în 1862, şi au sĕ se presinte acei tinerĭ la 16 Martiu 1885 a. p. în localulŭ Otelului Nr. 1. Tinerii clasei a IV de etate numai atuncĭ se vorŭ supune assentărei, dacă contigentulŭ recruţilorŭ şi reservei suplinitóre nu se va acoperi din cele trei clase de etate, anume dintre tinerii născuţĭ în 1865, 1864 şi 1863. Părinţii şi fraţii, carĭ voescŭ a elibera pe fii, resp. pe fraţii lorŭ, au sĕ înainteze reclamaţiunile lorŭ, bine instruate ca şi în cele trei clase de etate, celŭ multŭ până la 10 Martiu n. a. c. la magistratŭ. Tinerii carĭ se află în streinĕtate au sĕ fie încunoscinţaţĭ prin scrisorĭ de către părinţii, resp. fraţii lorŭ, ca sĕ se anunţe imediatŭ la autoritatea din localitatea în care se află, ca astfelŭ magistratulŭ sĕ fie încunoscinţatŭ unde se găsescŭ spre a se trimite listele de assentare în casŭ de trebuinţă, anume dacă loculŭ şederii se află în Austro-Ungaria. Mai departe cei ce au dreptulŭ a face voluntariatulŭ de unŭ anŭ, precum şi cei ce au pretenţiunĭ a fi eliberaţĭ de serviciu presentŭ, sĕ'şĭ înainteze petiţiunile cu actele cuvenite celŭ multŭ până la 10 Martiu n.

—0—

Sâmbĕtă în 2 (14) Februariu, amŭ asistatŭ la a treia Convenire colegială a Reuniunei române de cântărĭ din Braşovŭ. Unŭ publicŭ fórte numerosŭ aşteptá cu nerĕbdare esecutarea următórei programe frumóse şi variate: 1. a) Riedel. »Mierla cu vestmêntŭ cernită....« b) M. Hauptmann. „Când vrea o părechiă“ corŭ de dame şi bărbaţĭ. 2. L. Denza „De m'ai iubi« solo baritonŭ cântatŭ de d-nu Butnariu. 3. Ioh. Brahms. »Cântecŭ de séră“ corŭ de dame şi bărbaţĭ. 4. Declamaţiune. (Ana Dómnă, legendă de Vasile Alexandri declamată de domnişóra H. I. T. Popoviciu. 5. Iacobŭ Mureşianu »Primăvara« poesiă de I. Lăpădatŭ, terzetŭ pentru Sopranŭ (D-na Hareti Nemeşŭ) Tenorŭ (D-nu I. Mureşanŭ şi Basŭ (D-nu P. Dima) cu acompaniare de pianŭ (D-şóra Octavia Russu.) 6. I. Mureşanŭ: a) Rapsodiă românéscă, b) Improvisaţiune pentru solo pianŭ, esecutate de compositorulŭ. 7. I. Mureşanŭ. »Dorule odorule.....« corŭ de dame şi bărbaţĭ.

Celŭ mai mare efectŭ l'au produsŭ fără îndoială, composiţiile române din urmă, carĭ au fostŭ multŭ aplaudate. In deosebĭ terzetulŭ pentru sopran, tenorŭ şi basŭ a fostŭ întêmpinatŭ cu aplause sgomotóse şi îndelungate. Dómna Hareti Nemeşŭ posede o voce puternică c'unŭ timbru fórte plăcutŭ şi i-a succesŭ dela începutŭ păn' la sfêrşitŭ de-a ţiné încordată atenţiunea publicului printr'o esecutare laudabilă a partiei sale destulŭ de grele. In modŭ însemnatŭ au contribuitŭ la succesulŭ acestui terzetŭ probatulŭ şi dibaciulŭ nostru basistŭ d. P. Dima şi în partea tenorului d. I. Mureşianŭ. Toţĭ trei cântăreţii au fostŭ viu aplaudaţĭ. Dintre corurĭ celŭ din urmă a trebuitŭ sĕ fie repeţitŭ. Nu putemŭ în fine sĕ nu amintimŭ cu plăcere impresiunea plăcută ce ni-a făcut'o d-şóra Elena Popoviciu declamândŭ cu efectŭ legenda Ana Dómnă de Vasile Alesandri. Asemenea trebue se memorămŭ şi solo simpaticului baritonistŭ d. Butnarŭ, care a reuşitŭ fórte bine.

—0—

In urma decisiunii adunării din Aradŭ a societăţii pentru fondŭ de teatru românŭ, comitetulŭ a luatŭ mĕsurĭ pentru ca sĕ se înfiinţeze comitete filiale, pe unde se vorŭ putea. Deocamdată comitetulŭ s'a adresatŭ către membrii din Aradŭ, Blaşŭ, Deva, Lugoşŭ şi Sibiiu. Este de doritŭ ca acele comitete filiale sĕ se înfiinţeze şi sĕşĭ încépă activitatea câtŭ mai curêndŭ, adunândŭ membri noĭ şi arangiândŭ diferite petrecerĭ în folosulŭ fondului teatralŭ, care deja se apropie de suma de 40,000 fl.

—0—

O stea nouă se ivesce pe orisontulŭ artisticŭ românŭ, đice »Familia«. D-ra Elena Florianŭ, fiica d-lui Iónŭ Florianŭ, preşedinte alŭ Tribunalului din Odorheiulŭ sĕcuiescŭ, încă tênĕră în etate, se arată deja maestră în artă. La recentulŭ concertŭ datŭ în institutulŭ dómnelorŭ englese din Budapesta juna elevă a pusŭ în admiraţiune cu joculŭ sĕu pe piano unŭ auditorŭ numerosŭ şi cunoscĕtorŭ. Liszt, Barthay, directorulŭ conservatorului, archp. Haynald, toţĭ cei competenţĭ, au felicitatŭ pe elevă şi pe celebrulŭ sĕu maestru Uihas pentru strălucitulŭ succesŭ repurtatŭ. D-ra Elena Florianŭ are tóte calităţile cerute pentru a fi peste scurtŭ timpŭ o artistă de primulŭ rangŭ. O înfăţişare plăcută, atrăgĕtóre; presentaţiunea sa lipsită de pretenţiune séu afectată modestiă, e încântătóre de simplicitate şi naturalŭ. Joculŭ sĕu revelă, dela primele note, unŭ talentŭ deosebitŭ. Sonulŭ îi este dulce, plinŭ, pĕtrunđĕtorŭ; degetele, cu o putere egală, au o iuţélă surprinđĕtóre la astă etate. Dela moliciunea unui fragedŭ suspinŭ sonurile sale ajungŭ la unŭ trio a la Liszt. In concertulŭ în mol de Mozart, în composiţiunile lui Liszt şi Brahms juna virtósă a doveditŭ că scie pricepe şi redá cu genialitate simţirile cele mai adêncĭ, intenţiunile cele mai subtile ale marilorŭ maestri.

—0—

In Mercurea fiulŭ notarului de acolo a fostŭ atacatŭ Marţia trecută séra pela 7 óre de unŭ individŭ necunoscutŭ, care a voitŭ sĕ-lŭ lovéscă cu unŭ cuţitŭ. Din norocire, a scăpatŭ numai cu o uşóră lovitură în frunte, ér necunoscutulŭ a dispărutŭ.

—0—

In Recea, lângă Mercurea, judele a fostŭ cumplitŭ bătutŭ de câţĭva ómenĭ.

—0—

In Gârbĕulŭ românescŭ a fostŭ la 10 Februariu n. unŭ focŭ înspăimântătorŭ, pusŭ de mânĭ duşmane. Edificiele de pe moşia P. au arsŭ împreună cu 37 de boi, vacĭ şi viţei, carĭ nu s'au pututŭ scóte din grajdurĭ.

—0—

Điarulŭ »Figaro“ dela 10 Februariu st. n. sub titlulŭ Tronulŭ Românie i spune, că la ferestrele casei Kriger, astăđĭ Domont în Paris, se află expusŭ tronulŭ României. Điarulŭ în cestiune descrie acéstŭ tronŭ ca pe unŭ obiectŭ de mare valóre şi de înaltă artă.

—0—

Duminecă nóptea, după órele 12, s'a simţitŭ unŭ cutremurŭ de pămêntŭ în Bucurescĭ, Brăila, Galaţĭ, Adjudŭ, Bêrladŭ, Huşĭ şi Măcinŭ.

—0—

Se scrie din Sofia »Telegrafului,« că consululŭ austriacŭ din Varna, comitele Pereira, a denunţatŭ printr'o depeşă cifrată comitelui Kalnoky, că s'ar fi descoperitŭ unŭ complotŭ în contra vieţei regelui Milan, proiectatŭ de a fi esecutatŭ în điua de 27 Iuniu anulŭ curinte. Se đice că conspiraţiunea a fostŭ urđită de nisce aginţĭ provocatorĭ ruşĭ.

Portretele Archiereilorŭ din Blaşiu.

Incă fiindŭ în viaţă episcopii Blaşiului 'şi-au pregătitŭ fiecare portretulŭ sĕu. Portretele aceste puse în rame frumóse galbene se păstrézǎ până în điua de adĭ în sala cea mare din rêndulŭ alŭ treilea alŭ palatului metropolitanŭ din Blaşiu. Portretele, spune „Fóia bisericéscă«, sunt aşeđate în ordine cronologică începêndŭ dela metropolitulŭ Atanasiu I Anghelŭ părintele S. Unirĭ şi până la metropolitulŭ Şuluţŭ. Unele din ele au fostŭ vătămate în revoluţiunea din 1848. Actualulŭ metropolitŭ însĕ a lăsatŭ sĕ fie reparate de către ómenĭ pricepĕtorĭ. »Fóia bisericéscă“ dela 25 Ianuariu şi 10 Februariu descrie aceste portrete precum urméză:

1. Metropolitulŭ Atanasiu I Anghelŭ este depinsŭ cu îmbrăcămintea călugăréscă, reverenda négră, rassa cu căptuşélă roşiă şi pre capŭ camilafca négră, pre pieptŭ crucea şi inima episcopéscă. Din potretŭ se vede, că a fostŭ de unŭ trupŭ uscatŭ şi filigranŭ. Căutătura însĕ şi fisionomia arată o maturitate şi o bărbăţia impunĕtóre şi o linişte simpatică.

2. Lângă elŭ este episcopulŭ Ioanŭ Pataki. Acesta e îmbrăcatŭ în reverendă şi cu cingulŭ roşiu legatŭ scurtŭ, ér peste reverendă vestmêntulŭ numitŭ greca, care e îmfrumseţatŭ cu şinóre roşii. Fisionomia lui este forte românéscă şi espresivă, pĕrulŭ creţŭ şi barba rotunđită frumosŭ. Cingulŭ roşiu este de acele, de carĭ pórtă poporulŭ nostru, şi legatŭ pre mijlocŭ chiar aşa cum légă poporulŭ preste mijlocŭ brâne de diferite colorĭ. Pictorulŭ care l'a depinsŭ se vede a-şĭ fi priceputŭ arta fórte bine, numai portretulŭ a suferitŭ prea multŭ de vechimea timpului.

3. După acésta vine episcopulŭ Clain. Atâtŭ puseţiunea lui, câtŭ şi îmbrăcămintea arată, că a fostŭ unŭ bărbatŭ de o cultură fórte înaltă. Elŭ este depinsŭ şeđêndŭ pe unŭ scaunŭ cu o mână pe inimă. Imbrăcămintea este reverendă cu şinóre şi bumbĭ roşii, şi încinsŭ cu brâu roşiu legatŭ dinainte cu catarambă aurită séu póte chiar de aurŭ. Mânecile sunt la capĕt cu catifea roşiă lată ca de 4 degete. Are barbă frumósă négră şi pĕrŭ negru datŭ preste capŭ până pre la grumađĭ. Preste totŭ se vede, că a fostŭ unŭ omŭ fórte frumosŭ. Căutătura i este de totŭ blândă şi sub sprâncenele cele frumóse negre şi sub faţa cea plină, ce stă tare liniştită, se vede, că stă ascunsŭ unŭ spiritŭ mare şi o inimă nobilă şi zelósă.

4. Imediatŭ după acesta vine portretulŭ episcopului Petru Paulŭ Aronŭ. Elŭ e îmbrăcatŭ în reverendă négră. Preste reverendă are mandia episcopéscă de colóre violetă cu ştrafurĭ albe, éră în capŭ camilafca négră călugăréscă. O seriositate estraordinară este în faţa episcopului acestuia. Urmele postului şi a penitenţei celei lungĭ le vede omulŭ numai decâtŭ în faţa lui. Totodată însĕ sĕ vede în fisonomia lui şi o tăriă de sufletŭ. Pictorulŭ ce l'a depinsŭ însă sĕ vede că a fostŭ tare mediocru.

5. După acesta urméză episcopulŭ Atanasiu Rednicŭ. Acesta e îmbrăcatŭ ca şi Aronŭ, numai câtŭ reverenda şi cingululŭ negru cu care e încinsŭ suntŭ amêndouĕ de lână. Elŭ ţine bâţulŭ păstoralŭ în mână. Se vede că a fostŭ blondinŭ în faţă, şi tóte trăsurile cele fórte fine ale feţei arată, că a fostŭ din familiă mai alésă. O faţă tare simpatică şi estraordinară de frumósă are episcopulŭ acesta. I se pare omului ca şi cum ar totŭ suride. Istoricii noştri îlŭ descriu altmintrelea ca pre unŭ omŭ tare rece, ceea ce din fisonomiă nu se póte nice de cum ceti. Nu scimŭ cui sĕ credemŭ, istoricilorŭ noştri séu portretului, atare contrađicere este între ei.

6. După Atanasiu Rednicŭ urméză portretulŭ episcopului Gregoriu Maiorŭ. Pictorulŭ chipului acestuia sĕ vede a-şĭ fi priceputŭ arta fórte bine, numai chipulŭ póte óre-cândva a fostŭ ţinutŭ în locŭ umedŭ, prin ce a suferitŭ încâtva. Episcopulŭ Maiorŭ după chipŭ este contrarulŭ lui Rednicŭ. Pe când Rednicŭ arată o faţă tare veselă şi simpatică, pe atuncĭ Maiorŭ este morosŭ şi închisŭ. Şi totuşĭ istoricii nostri descriu şi pe Maiorŭ chiar contrarŭ de ceea-ce îlŭ arată chipulŭ, va sĕ đică îlŭ descriu ca pe unŭ omŭ pururea veselŭ şi cu inima deschisă. Maiorŭ e îmbrăcatŭ peste reverendă cu o mantiă, ce se vede a fi fostŭ din materiă tare masivă cu marginĭ de barşonŭ roşu şi latŭ ca de o palmă. Lângă elŭ este depinsă coróna episcopéscă, care şi astăđĭ se mai păstrézǎ în capela metropolitană.

7. După Maiorŭ urméză chipulŭ episcopului Bobŭ. Din chipŭ se vede că Bobŭ a fostŭ de o stătură mai înaltă decâtŭ mijlociă. Elŭ e îmbrăcatŭ cu mantiă şi lângă elŭ este aceeaşĭ corónă ca şi lângă Maiorŭ. In faţă se vede ca şi la Aronŭ o seriositate de totŭ mare, aşa câtŭ sub seriositatea acésta şi fruntea este binişorŭ încreţită. Este cam bătătorŭ la ochĭ în chipulŭ episcopului acestuia, că capulŭ este micŭ faţă cu mărimea corpului. Incolo în chipulŭ nicĭ unui episcopŭ nu se vede atâta bărbăţiă ca în chipulŭ episcopului acestuia.

8. Urméză chipulŭ episcopului Lemeni, care e îmbrăcatŭ în reverendă violetă şi cu paliu roşu. Chipulŭ se vede, că s'a făcutŭ când încă episcopulŭ era tênĕrŭ, deórece nicĭ unŭ firŭ albŭ nu se vede pe capulŭ lui. Lemeni este întregŭ rasŭ, faţă lungăréţă şi figura precum şi corpulŭ tare imposante. Lângă elŭ încă este depinsă o corónă episcopéscă, care póte că a peritŭ în revoluţiunea din 1848, fiindcă nu se mai află nicăirĭ. O seriositate frumósă împreunată cu o blândeţă órecare respiră din faţa episcopului acestuia. Nicĭ unulŭ nu atrage aşa tare privirea celorŭ ce întră în galeriă, ca episcopulŭ acesta.

9. Celŭ din urmă este mitropolitulŭ Şuluţŭ. Chipulŭ lui este ceva mai micuţŭ ca celelalte. Elŭ e îmbrăcatŭ în grecă roşiă. Are pĕrŭ lungŭ albŭ şi totŭ asemene şi barba. Incolo în trăsurile şi în faţa lui este imprimată o tristeţă órecare, ce nu o mai vede omulŭ la celelalte chipurĭ. Póte şi sănĕtatea lui cea slăbită a fostŭ causa, de chipulŭ lui respiră tristeţa acésta.

Din parlamentulŭ românŭ.

(Camera)

Şedinţa dela 4 Februariu. — D. V. Iepurescu anunţă o interpelare în privinţa denunţărei convenţiunei comerciale austro-ungare şi đice ca nu va mai avea nicĭ unŭ scrupulŭ de a amâna interpelarea, deórece ministerulŭ s'a compusŭ într'unŭ modŭ strălucitŭ. D-sa, procedândŭ la desvoltarea interpelărei, declară că ea este desbrăcată de orĭce spiritŭ de ostilitate, deórece pe banca ministerială şi titularŭ la externe este d. I Câmpinénu. Cere unŭ rĕspunsŭ categoricŭ în privinţa denunţărei séu reînoirei convenţiunei comerciale. Spune că acum 10 anĭ aveamŭ o posiţiune politică nedefinită, că a fostŭ o epocă de tristă memoriă în care s'a găsitŭ unŭ partida, adică partidulŭ conservatorŭ, care a încheiatŭ convenţiunea comercială pentru nenorocirea ţĕrei, credêndŭ că face unŭ actŭ naţionalŭ; acelora însă carĭ vorŭ mai reînoi acelŭ actŭ, đice d-sa, ţara e în dreptŭ a le arunca cu piatră. Spune că acelŭ actŭ l'a primitŭ în silă partidulŭ liberalŭ când a ajunsŭ la putere, modificându-lŭ însă pe cât a fostŭ posibilŭ în avantagiulŭ ţĕrei; declară că partidulŭ liberalŭ şi ţéra aşteptă cu nerăbdare momentulŭ resilierei acestui contractŭ. Face proteste de amiciă la adresa d-lui prim-ministru şi cere o anchetă asupra resultatului

aplicărei convențiunei comerciale. D. Iepurescu îșî esprimă temerea ca nu cum-va, închidêndu-se Camera, sĕ vie deputații la tómnă și sĕ găséscă unŭ faptŭ îndeplinitŭ, adică nedenunțarea convențiunei.

D. prim-minislru: Eu credŭ că deja amŭ făcutŭ declarațiunî în acéstă Cameră că suntemŭ decișî a denunțá convențiunea (aplause.) De ce mĕ aplaudațî, căcî nu-mî facŭ decâtŭ datoria, și chiar în Ungaria și Austria suntŭ unii deputațî carî cerŭ denunțarea; este dar o trebuință din ambele părțî de a se revisui acestŭ actŭ, care expiră peste unŭ anŭ. Décă țéra s'a pronunțatŭ că convențiunea trebue denunțată și reformată, ar fi din parte-ne unŭ ce nechibzuitŭ de a merge contra ei, când mai alesŭ va trebui orî cum sĕ venimŭ și sĕ avemŭ aprobarea d-vóstrĕ. Nu era credŭ trebuinciosŭ de atarî vorbe înflăcărate și de forțe pentru deschiderea unei ușî deschise, când noi chiar suntemŭ de opiniune a ne reforma; este însĕ indespensabilŭ de a studia cestiunea cu seriositate, și a vedea ceea-ce este de făcutŭ; chiar noi amŭ aderatŭ la numirea comisiunei care sĕ se ocupe cu elementele constitutive ale convențiunei. D. Iepurescu dice că presența d-lui Câmpineanu ar fi o schimbare în politica internă și esternă, ceea ce nu este; s'a întrodusŭ numai nouĕ elemente de activitate și nimicŭ mui multŭ. Politica nóstră dar nu s'a schimbatŭ; dar e trebuința sĕ fimŭ circumspecțî când e vorba de unŭ actŭ internaționalŭ pe care la venirea nóstră la putere a trebuitŭ sĕ-lŭ sancționămŭ, căcî nu putémŭ disolva Camerele și crea țĕrei dificultățî externe, când vecinii noștri deja sancționaseră legea. Amŭ căutatŭ a nu face unŭ monopolŭ numai pentru o putere, ci amŭ datŭ tuturorŭ drepturî séu favorurî egale, și chiar Turciei; vomŭ căuta la încheiere sĕ evitămŭ de se póte părțile vătămătóre. Nu trebue însĕ sĕ punemŭ numai în comptulŭ convențiunei tóte relele de carî suferimŭ, căcî și Austro-Ungaria și Francia și Italia suntŭ în criză. Credŭ că colegulŭ meu dela domenii va numi o comisiune, care împreună cu aceea a Camerei sĕ adune elementele trebuitóre. Până atuncî sĕ căutămŭ a ne face datoria și pe altă cale, căutândŭ a face față nevoilorŭ țĕrei.

D. Iepurescu se declară satisfăcutŭ în urma declarațiunilorŭ d-lui prim-ministru și incidentulŭ se închide.

Libertatea în Ungaria.

Dintr'o fóiă germană din sudulŭ Ungariei „Kronst. Ztg.« reproduce următórele observațiunî interesante despre libertatea ungurésca:

»Bismarck nicî odată nu va înțelege corectŭ libertatea ungurésca, elŭ 'șî închipuesce că e adevĕrată libertate. Negreșitŭ e adevĕratŭ, că nimicŭ nu e interdisŭ, dér nimicŭ nu e nicî permisŭ, și de aceea ministrulŭ, prefectulŭ și vice-prefectulŭ, judele și notarulŭ satului, străjarulŭ, inspectorulŭ de dare și esecutorulŭ, finanțulŭ, capulŭ poliției, procurorulŭ, oficerulŭ de gendarmeriă, comisarulŭ, gendarmulŭ și Mihassna Andraș ne potŭ interdice, permite și face, cu noi cetățenii liberî, orice le place.

„Libertatea, cum o avemŭ noi, este cea mai bună lege socialistă, acésta a declarat'o Tisza lui Kalnoky și Taaffe, carî ascultau rîdêndŭ și carî cu acéstă ocasiune le păreau cumplitŭ de rĕu, că nu suntŭ și ei așa de liberalî. Tótă arta constă într'aceea, eă ministrulŭ este responsabilŭ de tóte „înaltei case« (dietei), a cărei maioritate este alăturea cu elŭ. Dacă marile puterî ar dori, Tisza le estradéză pe orîce socialistŭ ca criminalŭ și pentru acésta îșî ia asupră'șî rĕspunderea. Dacă se esprimă dorința, elŭ poruncesce sĕ se încarcereze o legiune și rĕspunde de acésta, séu întroduce în capitală, în locŭ de starea de asediu, dreptulŭ de statŭ, și poruncesce sĕ'i spêndure pe toțî dearêndulŭ, și va rĕspunde și pentru acésta.«

„De ce așadară o lege socialistă? Ar fi vătămătorŭ sĕ se restrîngă libertatea poporului.«

Nicî nu se puté caracterisá mai bine lăudata libertate ungurésca. Ungurii potŭ fi mândri!

Concertulŭ și balulŭ românŭ din Lugoșiu.

Lugoșŭ 14 Februariu 1885.

Neștérsă va fi — și încă pentru multŭ timpŭ — din amintirea fie-cărui participatorŭ impresiunea serei dela 12 l. c. st. n. Séra acésta ne-a datŭ o nouă dovadă de ceea ce póte Românulŭ voindŭ și lucrândŭ în unire. Numai puțină energiă și voință de a lucrá sĕ recere din partea Românului și apoi face progrese de minune, — în butulŭ tuturorŭ vitregimilorŭ timpului — fie pre tĕrêmulŭ artelorŭ orî a sciințelorŭ. Capacitate are Românulŭ — cu tóte că adversarii noștri se încércă — firesce fără succesŭ — a i-o denegá și acésta. Elŭ e în stare de a stórce admirațiunea și a celorŭ mai pronunțațî dușmanî ai noștri.

Dovadă destulŭ de vedită a fostŭ séra de 12 l. c. st. n. când strĕinii participatorî la serata costumată de cântŭ și dançŭ, arangiată de Reuniunea română de cântŭ din locŭ în unanimitate și-au esprimutŭ admirațiunea pentru progresulŭ „Chorului Reuniunei«.

S'a esecutatŭ în acéstă séră de »Reuniune« următorulŭ programŭ: 1. Din opereta »Javotte«: a) Cântarea păzitorului de nópte. b) Chorulŭ de patrolă. c) Duetulŭ cofetarilorŭ. d) Recitativ și Brindisi. e) Quartetulŭ șerifilorŭ. 2. Din opereta »10 bărbațî și o femeiă‘: a) Cântecul ŭ ștergĕtorului de cisme. b) Chorulŭ »Iată-ne suntemŭ aicî.« c) Solo și chorŭ. d) Hapcii, norocŭ, norocŭ. e) Duett. f) Scena de producțiune. 3. Din opereta »Miculŭ principe«: a) Chorulŭ și întroducțiunea. 4. Unŭ solo de violină primejdiosŭ, cu acompaniare de piano, constătătorŭ din unŭ adagio durerosŭ, din unŭ rondo melodiosŭ și din unŭ finale înspăimêntătorŭ.

Acestŭ programŭ pe câtŭ de picantŭ, avutŭ în humorurî și interesantŭ, pre atâtŭ a fostŭ de cu mai mare succesŭ și esactŭ interpretatŭ din partea membrilorŭ Reuniunei, încâtŭ luândŭ în considerațiune că suntŭ numai diletanțî, nu au lăsatŭ nimicŭ de doritŭ.

După sĕvêrșirea programului întêmpinatŭ cu cele mai frenetice aplause din partea ascultătorilorŭ și admiratŭ pentru frumsețea și precisiunea esecutărei și din partea streinilorŭ, părechile tinere s'au înșiratŭ în frumosulŭ jocŭ „Lugoșiana,« ér mai târdiorŭ ceva în admirabila „Hora Sinaia.«

Serata fiindŭ costumată presenta ochilorŭ o icónă din cele mai feerice. Sala întrégă ți-se desvălea privirei ca și o conglomerațiune de colorî din cele mai varii, amestecată în mare de lumină, rĕspândită dela decî de lampe. Nu sciai ce sĕadmirî: frumseța și farmeculŭ jocurilorŭ naționale, vioiciunea jucătorilorŭ, gentilitatea frumóselorŭ dănțuitóre, orî variațiunea și splendórea imposantă a costumelorŭ, între carî și pictoresculŭ costumŭ naționalŭ purtatŭ de mai multe dómne și domnișóre și de câțîva tinerî. In astă séră „iia« și cămașa cu altiță‘ rivalisau în eleganță — décă nu întreceu — cu mătasea și catiféua.

Serata a fostŭ cercetată cu multŭ mai tare ca altă dată, nu numai de elita societății române și strĕine din locŭ, ci și din împrejurime. Jocurile naționale »Lugoșana‘, »Ardeléna‘, „Pe piciorŭ,« precum și Quadrilele au fostŭ jucate de preste o sută de părechî.

Printre damele ce au luatŭ parte la acéstă serată am cunoscutŭ pe d-nele: Sidonia Majorŭ, Ecaterina Stojanŭ, Hațegŭ, Martinescu, Rotaru (soția redact. »Luminătorului«) în costumŭ naționalŭ, asemenea d-nele Brediceanu și Popețiu, apoi d-nele Rezeiu, Lazarŭ, Prosteanu, Schiszler, Pavelŭ ș. a. Dintre d-șóre am cunoscutŭ pe d-șórele: Sofia Martinescu, Ana și Aurelia Cobilașŭ, Nina Condali, Iulia Teodoroviciu, apoi în cnstume naționale d-șórele: Ecaterina Pesteanu, Stolojanu, Iulia Tuculia, Curescu, Pavelŭ, Florescu, Pĕrvu, Barbu ș. a.

Pre lângă unŭ succesŭ moralŭ strălucitŭ a mai avutŭ serata și unŭ succesŭ materialŭ nu mai puținŭ strălucitŭ. Au incursŭ séra la cassă 300 fl. v. a.

—d—

Intrebuințarea corăbielorŭ de rĕsboiu pe Dunăre.

In casina oficerilorŭ din Pesta, subloc. Constantinŭ Pott dela marina de liniă a ținutŭ în séra de 12 Febr. n. o interesantă conferință despre întrebuințarea corăbielorŭ de rĕsboiu pe Dunăre, fiindŭ viu aplaudatŭ de publiculŭ militarŭ.

Conferențiarulŭ schiță mai ântêiu referințele de navigațiune pe Dunăre dela Ulm pĕnă la Sulina, luândŭ în considerațiune mai multŭ întinderea de 2424 Klm. dela Regensburg până la Sulina. Aminti mai departe referințele de navigațiune pe rîurile Drava, Sava, Tisa și Prutŭ, făcŭ istoriculŭ desvoltării navigațiunei pe Dunăre, dovedindŭ că ea începe cu începutulŭ sutei a douĕspredecea. Unŭ avêntŭ puternicŭ a luatŭ navigațiunea dela aplicarea vaporului ca motorŭ. Importanța Dunării s'a recunoscutŭ de timpuriu. In 1541 s'a înființatŭ în Viena unŭ oficiu de magistru de corăbii, care a esistatŭ până la 1843. Către sfĕrșitulŭ rĕsboiului 1683—1699 oficiulŭ magistrului de corăbii coustruì șése corăbii de rĕsboiu pe Dunăre. Chiar și Turcii la operațiunile lorŭ au întrebuințatŭ corăbii de rĕsboiu și la luarea Cladovei și Orșovei erau în acțiune șésedecî de corăbii de rĕsboiu. Prințulŭ Eugenŭ de Savoia s'a folositŭ la asediarea Belgradului de corăbii de rĕsboiu. Conferențiarulŭ arată cum s'a măritŭ mereu flotila Austriei pe Dunăre, câtŭ de puternică era sub admiralulŭ Pallavicini. In rĕsboiulŭ ruso-turcŭ 1809—1812 de ambele părțî au fostŭ în acțiune flotile pe Dunăre. In 1829 Silistra a fostŭ închisă de o flotă rusă dinspre apă și aduse după sine căderea fortăreții. In 1853— 1854 flotila rusă de vapóre pe Dunăre forță trecerea la fortăréța Isaccea, pe care o aprinse. Monitórele dunărene austriace au făcutŭ mari servicii la ocuparea Bosniei. Conferențiarulŭ vorbì apoi despre ultimulŭ rĕsboiŭ ruso-turcŭ, despre acțiunea flotilelorŭ ambelorŭ puterî și despre aplicarea torpilelorŭ, care au cufundatŭ monitorulŭ turcŭ »Safi« și canoniera turcă „Sümme.« Ca încheiere conferențiarulŭ comunicà cele mai nouĕ date statistice despre flotilele statelorŭ litorarilorŭ Dunării, de unde reese că Rusia dispune de cele mai multe vase de rĕsboiu, Serbia din contra n'are nici unulŭ. Esplicà apoi întrebuințarea corăbielorŭ de rĕsboiu pe Dunăre. Ele suntŭ chemate a întregi acțiunea armatelorŭ de câmpŭ parte transportândŭ trupe, aprovisionândŭ locurile tarî, distrugêndŭ liniile căilorŭ ferate ce mergŭ dealungulŭ litoralilorŭ séu tunelele, ce se află în apropierea Dunării, sfărâmêndŭ podurile stabile, închidêndŭ trecĕtorile în și peste fluviu, asigurândŭ și apĕrândŭ aședarea podurilorŭ etc. Pentru ajutorarea și sprijinirea flotilelorŭ de rĕsboiu au sĕ servéscă torpile plutitóre și baterii litorale.

Conferențiarulŭ șî-a întregitŭ tractatulŭ sĕu prin desemnurî și planurî, ce le-a esecutatŭ exactŭ pe tablă.

SCIRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz Trans.«)

Pesta, 18 Februariu. — Prefecții aflațî în capitală au ținutŭ erî o conferință, în care au hotărîtŭ, ca toțî prefecții sĕ felicite în corpore pe ministru președinte la 2 Martiu, când se împlinescŭ dece anî dela numirea sa ca ministru de interne.

Paris, 18 Februariu. — Unŭ protestŭ subscrisŭ de 300 de studențî, în contra depunerei corónei de către socialistii germanî cu ocasiunea îmormêntării scriitorului socialistŭ Valles, dice că e datoria junimei francese de a interdice depunerea unei embleme germane, care ar fi o provocare a țĕrii.

DIVERSE.

CHIROTONIA. — Ilustr. Sa d. Dr. Victorŭ Mihaly a chirotonitŭ la 14 c. n., de preoțî pe d-nii teologî absolvențî ai diecesei Lugoșului: Nicolau Nestorŭ și Staia.

* * *

O familiă întrégă otrăvită. — In séra de 11 Februariu n. s'a petrecutŭ o pĕtrundĕtóre dramă în sînulŭ familiei Seiler din Pesta. Césornicarŭ de meseriă, Seiler stătuse odată bine, dar ajunsŭ acum în miseriă, se învoi cu soția sa ca sĕ se otrăvéscă cu copii cu totŭ. In séra amintită, întorcêndu-se cu toții dela teatru acasă, se aședară la masă sĕ bea ceaiu. Copii, Antonŭ de 16 anî, Matilda de 14 anî, Franciscŭ de 12 anî și Blanca de 11 anî, vĕdură pe mama lorŭ turnêndŭ dintr'o sticluță albastră o fluiditate în céiu. Tatălŭ poruncí copiilorŭ sĕ bea, dar ei refusară și începură a plânge. Se vede că copiii în acelŭ momentŭ vĕdêndŭ câtŭ de agitațî erau părinții lorŭ îșî aduseră aminte că tatălŭ lorŭ adeseorî dicea, că ar fi mai bine sĕ móră cu toții, decâtŭ se mai sufere miseriă. Tatălŭ lorŭ le deschide gura cu sila la fiecare pe rêndŭ, ér mama lorŭ le turnà céiulŭ în gură, fără sĕ țină sémă de sberetele lui Franciscŭ. Copii, afară de Matilda, n'au înghițitŭ, ér Blanca pré puținŭ din céiu. Băeții s'au dusŭ apoi în bucătăriă sĕ se culce, ér Blanca se aședà lêngă Matilda, care deja nu se mai mișca. Cuprinșî de spaimă, băeții audiră cum părinții lorŭ plângêndŭ îșî luară rĕmasŭ bunŭ unulŭ dela altulŭ. In curêndŭ nu se mai audì nimicŭ. Băeții nu închiseră nicî unŭ ochiu. Deodată audiră că cineva sĕ dă din patŭ josŭ și Blanca vení la ei în bucătăriă. Anton aprinse lumînarea și se duse în odaiă. Părinții lorŭ zăcéu în patŭ îmbrățoșațî, ér în altŭ patŭ Matilda; erau morțî. Anton stînse lumina, se întórse în bucătăriă; tótă nóptea le-a fostŭ rĕu vĕrsândŭ fiecare. A doua di poliția fiindŭ însciințată, cele trei cadavre fură transportate în camera morțilorŭ, ér cei trei copii rĕmașî în viéță dațî în îngrijirea spitalului. In diua înmormêntării, Antonŭ, Franciscŭ și Blanca fură dușî la cadavrele părinților ŭ și surorei lorŭ. Scena a fostŭ durerósă, când bieții copii, rĕmașî orfanî, îmbrățișară și sĕrutară cadavrele înecațî de plânsŭ. Toțî cei de față au fostŭ pĕtrunșî de durere. Pentru nenorociții orfanî se facŭ colecții de banî.

* * *

Costume românescî. — Cetimŭ în »Familia:« Unulŭ dintre cele mai frumóse costume și lăudatŭ din partea multorŭ este celŭ din ținutulŭ Borgăului. La acesta pólele sunt din pânză albă séu satinŭ decorate cu unŭ plissé ângustŭ și brodăriă, cătrința din dĕrĕptŭ e roșie-galbenă și de desuptŭ brodătura (alesătura) constă din o ghirlandă de florî cum numai Borgăóncele sciu cóse. Cămașa este adevĕratŭ lucru artisticŭ; rosele, viorelele, pomișorii, găurele brodate cu mătase și mărgele cugețî că-sŭ lucrate cu mașina. Șurțulŭ dinainte este din mătase grea desinată séu catifea, brâulŭ este țĕsătură de mĕtase tricoloră. Pĕrulŭ de comunŭ ilŭ pórtă împletitŭ într'o códă și înfrumsețatŭ cu florî. — Frumosŭ este și celŭ din ținutulŭ Mureșului; la acesta cătrința din dĕrĕptŭ e albastră întunecată, ér alesatura pestriță de comunŭ mai multŭ cu albŭ și galbenŭ, șurțulŭ de mătase négră desinată cu roșu, brâulŭ încă de asemenea colóre. Trebue sĕ observŭ, că la acesta cămașa e brodată cu negru și roșu séu albastru și negru. Papucii de piele roșiă și năframă de mătase cu florî completéză costumulŭ acesta.

* * *

CASATORIA. — In 15 Februariu n. s'a serbatŭ în Beclénŭ cununia d-lui Vasile Rebreanu, sub-notarŭ în Chiuza cu d-șóra Ludovica Diuganŭ, prima diletantă teatrală în Beclénŭ. Martorî au fostŭ d. Petru Mureșianu cu soția d-sale din Deșiu.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurelŭ Mure ianu

Cursulŭ la bursa de Viena
din 17 Februarie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	98 95
Rentă de hârtiă 5%	93.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	99.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	121.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.—
Bonurĭ rurale ungare	102.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C2.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	102.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.—
Bonurĭ rurale transilvane	102.—
Bonurĭ croato-slavone	101.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118.75
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	118.75
Renta de hărtiă austriacă	83.45
Renta de arg. austr.	84.—
Renta de aurŭ austr.	106.70
Losurile din 1860	138 —
Acțiunile băncei austro-ungare	865 —
Act. băncei de creditŭ ung.	314 50
Act. băncei de creditŭ austr.	303.50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.81
Napoleon-d'orĭ	9.81$^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germ.	60.55
Londra 10 Livres sterlinge	124.30

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 2 Februariu st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	—	—
Renta rom. amort. (5%)	93$^3/_4$	—
» convert. (6%)	88	—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	32	—
Credit fonc. rural (7%)	98$^5/_8$	—
» „ „ (5%)	85$^1/_2$	—
» » urban (7%)	96$^1/_4$	—
» » » (6%)	90$^3/_4$	—
» » » (5%)	83$^1/_2$	—
Banca națională a României	1195	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	280	—
« » » Națională	217	—
Aurŭ	12$^1/_2$%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieței Brașovŭ
din 18 Februarie st. n. 1885.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.75	8.7
Argint românesc	8.50	8.6(
Napoleon-d'orĭ	9.78	9.8
Lire turcescĭ	10.98	11.—
Imperialĭ	9.98	10.—
Galbenĭ	5.70	5.76
Scrisurile fonc. »Albina«	100.50	101.—
Ruble Rusescĭ	129.—	130.—
Discontulŭ	7—10 % pe anŭ.	

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturei.)

Anunțămŭ acelorŭ onorațĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoí a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea cómpletă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta și pe linia Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timișŭ	1.33	—	—	10.15
Brașovŭ	2.06	—	—	10.50
	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Hașfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighișóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediașŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blașiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiușŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vințulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Clușiu	10.08	5·59	9.18	
	10.18	6.28	8.00	
Nedeșdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirișŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mezö-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velințe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare	1.49	11.04	4.06	
	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare	4.11	5.13	3.20	
	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriș	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeșdu	8.38	5.11	—	
Clușiu	8.57	5.40	7.08	
	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriș	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vințulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiușŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blașŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copșa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediașŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigișóra	4.50	4.17	12.15	
Hașfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Brașovŭ	9.20	10.15	3.15	
	—	6.00	3.25	
Timișŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiușŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vințulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Șibotŭ	4.35	11.43	
Orăștia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborșin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulișŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovațŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ	12.32	8.05	9.45
	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ	3.35	5.30
	4.00	6.20
Glogovațŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulișŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborșin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăștiă	10.47	3.46
Șibotŭ	11.14	4.20
Vințulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiușŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timișóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Hațegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Banița	6.43
Petroșenĭ	7.00

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroșenĭ	8.56
Banița	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Hațegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.